

Jekabaara

"ni jekafò ye daamu ye,
jekabaara nyògòn daamu."

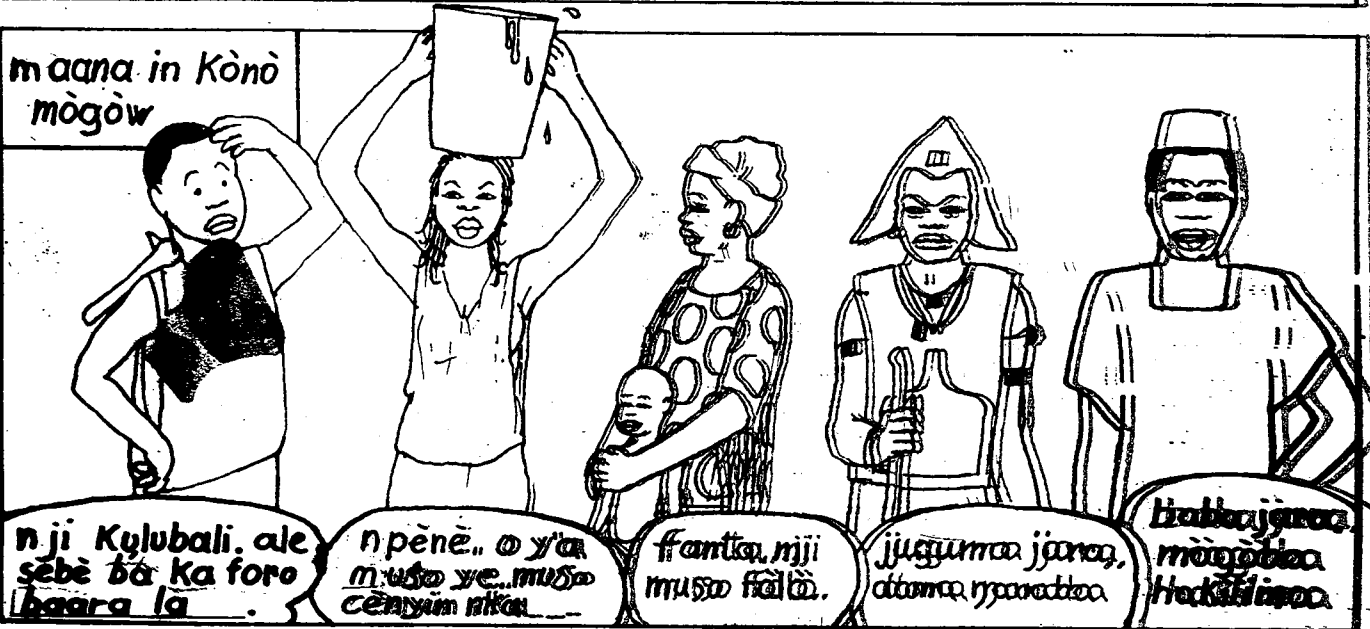

danma nimòrò - san 1987n - a sòngò : dòròmè 20

donnkònò jì

dilabagaw : claudio tedaldi, diana vergis ani aba fónba,
nasun Jara, musa samakè, Yaya Jara

maana in Kònò
mògòw

n ji Kyubali. ale
sebè bā ka foro
baara la

npēnē. o y'a
m usò ye. musò
cenyin nka

ffantaa nji
musò fiatō.

jugumaa janaa,
atanaa nyawetia

biabajaana
mògòbia
hakaalana

donnkòno ji

dilabagaw : claudio tedaldi, diana vergis ani aba fonba
nasun Jara, musa samakè, Yaya Jara

maana in kòno
mògòw

nji kulubali. ale
sèbè b'a ka foro
baara la.

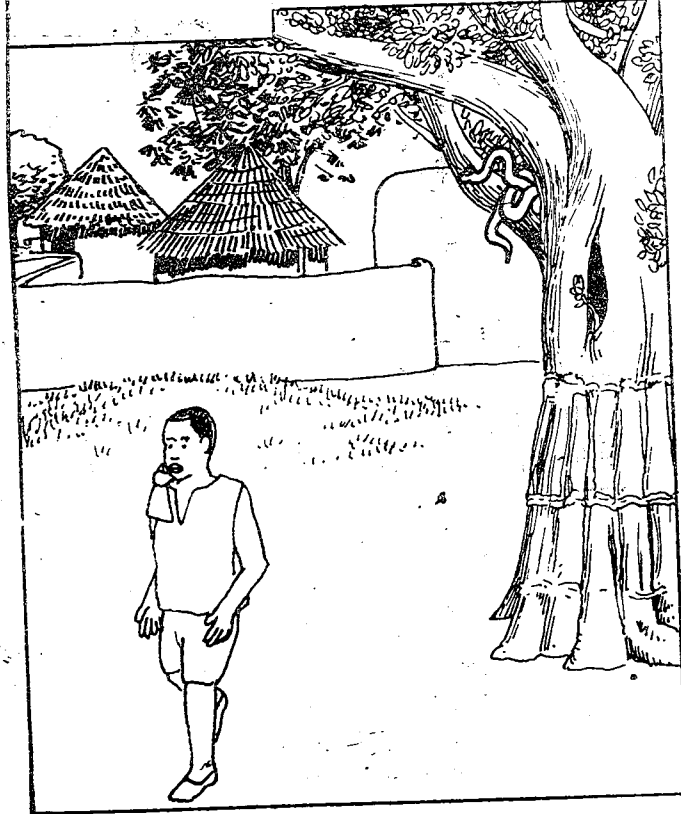
npènè, o y'a
muso ye. muso
cènyin, nka....

fanta, nji
muso fòlò.

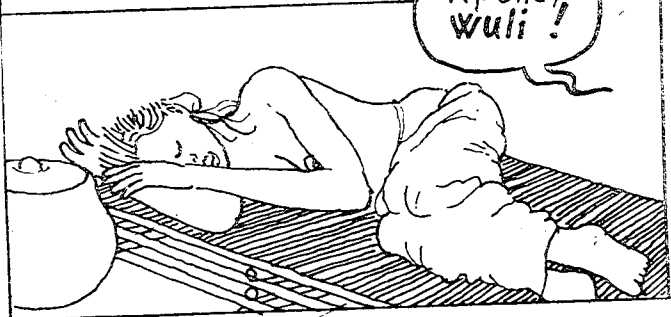
juguma jara,
doma nanaba

baba jara,
mògòba
hakilima

dono don nji bè taa a ka foro la.
a hakili tē foyi la a ka
foro baara ko'.

a tilalen, a y'i da ka sunògò.
o y'a jogo ye

npènè,
wuli!

juguma!
domaba!

i ni tile, npènè.
n' famana
i ma dè!
i ka kènè
wa?

awo,
Kabini n'nyè sura
i kan, n kènèyara
kosèbè!

"Donnkònò jì" min dilannen filè nin ye, o baara kèra nyògòn dèmè de kònò, mògò caman ni baarada caman fè, ka bò Kolokani ni Bamakò :

- Kolokani sèrikili ka sòrò yiriwali jèkulu y'a nyini k'i sinsi duguw ka kunnafoni siraw yiriwali kan, yaasa baara bolodalenw ka sabati ka nyè.
- Baarada min bè Kolokani, n'o tògò ye ko "kunnafoni sira", n'a delila ka fèn caman sigi sen kan, i n'a fò kunnafoni di sèbèn "Bènkàn" an'a nyògònaw, o de ye "donnkònò jì" in fana sèbèn k'a nyègènw dilan.
- Kunnafoni di sèbèn "Jèkabaara", o nyèmògòw de kèra sababu ye, "Donnkònò jì" in ka bò ka kè Jèkabaara nimòrò danma ye.

Haminanko minnu kèra o jè n'o nyògòn dèmè sababu ye, olu filè nin ye :

- Dugu mògòw ka kunnafoni jònjònw sòrò baara bolodalenw kan.
- Kunnafoni dilaw ka baara ka nògòya.
- Balikukalanden jolen ka gafe sòrò bamanankan na, min bè u ladònnya ko caman na, u ka kalan ka taa nyè.

O la, an ka foli bè mògò ye, minnu y'u bolo n'u hakili don "Donnkònò jì" dilanni na.

An ka wele bè taa karamògòw ni ñanaw bée ma, u ka gafe in dilanni misali lajè, k'a sira minè. An b'a nyini u fè, dusu faga kana u sòrò, u ka taa nyè, walasa u na nò nyuman bò.

Isa Tapo
Kolokani kumandan

bana kurbèn ka fisa bana furakèli ye

A bè fò ko ni ji tè yòrò min na, nyanamaya tè yen. Dònribagaw kumakan don. O kuma ye tinyè ye, bawo ji de bè baganw ni jiriw labalo, k'u mò cogo nyè. Ji fana yèrè de ye hadamaden ka nyènamaya sabatilan ye, bawo mògò b'a min, mògò b'a kè k'a yèrè lasaniya, ani cogoya wèrèw.

An tè se ka nyè ji kò, nka ji bè se ka kè sababu ye fana ka kènèya kèlè : bana minnu bè denmisèn, muso ani cèw minè, o caman ju bè ji la.

O bana bée tè kelen ye :

- Kònòna bana dòw bè yen, i n'a fò kònòboli, olu banakisèw bè mògò kònò ; u bè se ka yèlèma ka bò banabagatò la, ka taa kènèbagatò sòrò.
- Bana dòw bè yen, u tè yèlèma ni fènyènama ncininnin nò t'a la, i n'a fò segelen ni nkoroshyèn.

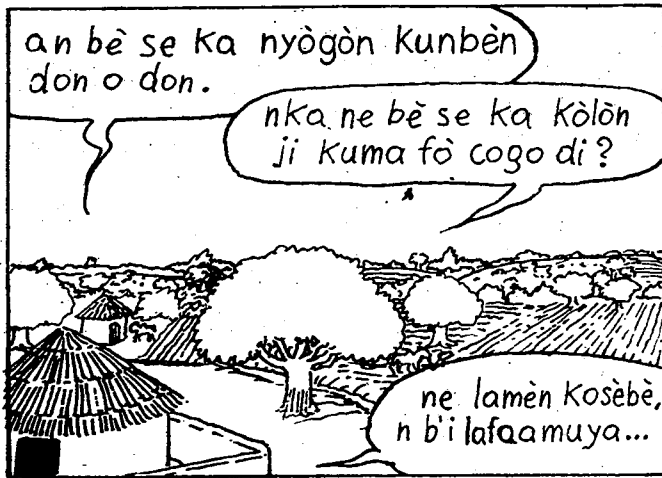
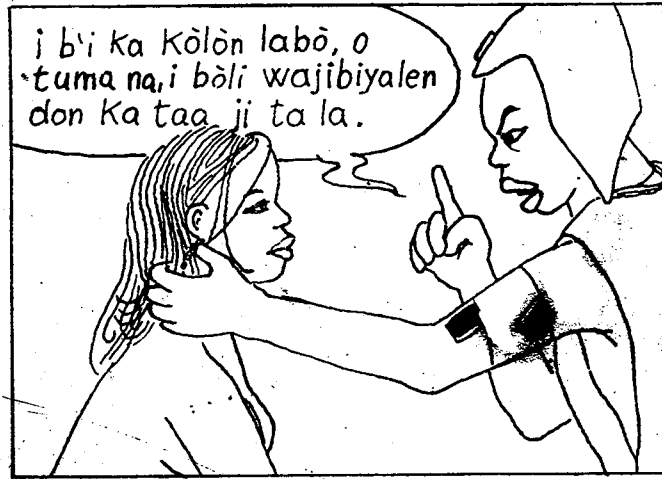
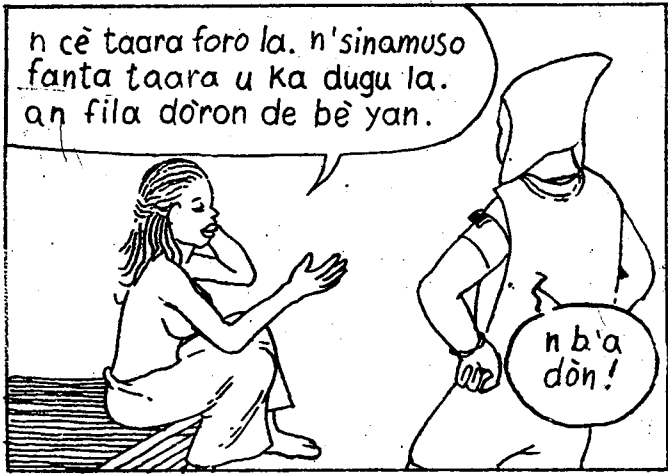
- Bana dòw bè yen fana, olu bè sòrò fènyènama kamanma fè, minnu bè ji la walima ji da fè.

An bè yòrò min na i ko bi, dògòtòrò ni furakèla tòw kèlen bè ka fura caman sòrò bana ninnu kanma. Nka bana kènèya tè kè tòorò caman kò de : farikolo bè tòorò ka degun, i fè mògòw bè tòorò, i ka baara kètaw bè sa, i bè wari bò fura san na. O tòorò n'u gèlèya caman sababu ye banaw ye, minnu ju bè ji la.

O la, an k'an miiri k'a dòn ko bana kurbèn ka fisa bana furakèli ye. O kanma, gafe dò filè nin ye min tògò ko "Donnkònò jì", o bè kunnafoni caman di ji tanga cogo kan.

An kana an sigi bilen, an ka wuli ka waleyaw kè, minnu b'an kisi ji ka tòorò jugu ma.

Dògòtòrò Fede Kulubali

a bē minēnw n'a bolow ko kōlōn kērēfē.

o tuma naji nōgōw bē jigīn kōlōn kōnō.

abada n tē kōlōn da furan, n tē sabara bō n sen na ni n bē ji ta...

a tē mēen saniya la, kōlōn in ji. eh, eh!

nji ma mēen n'a ma mankan ci.

mun bē ji in na? a suma bē bō... kaba ko!

e ma dōn ko kōlōn ji don wa?

fanta n'a denw jigīnna so.

aw ni ce!

an mēenna an ma nyōgōn ye.

i faw ni baw ka kēnē?

tōorō t'u la!

yen mogow bēe ka kēnē? tōorō tē!

aw ka du kōnō mogow ka kēnē?

tōorō si t'u la, tabaarika-la!

fanta nalen tile danma dō dōrōn, bana y'a denw minē.

nin t'an cogo kōrō ye. denw bēe bē fōonō, u bēe kōnō bē boli. ne yērē fana tē n' cogo la.

ne ye wari caman bō ka furaw san, nka, o. ma foyi nyē.

ma, ne tē ji in fe! A minni man di, suma dō b'ala.

eeh, fanta, i den ye tīnyē fō, an ka kōlōn ji minni man di, a ji nyē man nyi. sini n bē taa ji nyini fan wērēfē walasa i denw ka ji nyuman sōrō ka min.

e! nin ye ne dōgōkē
hji natò ye!

dōgò
a bē di?

tòorò tē.
a kera
fama ye.

i Ka kènè wa?

tòorò tē.
denbaya bē di?
denmisèn w
dun?

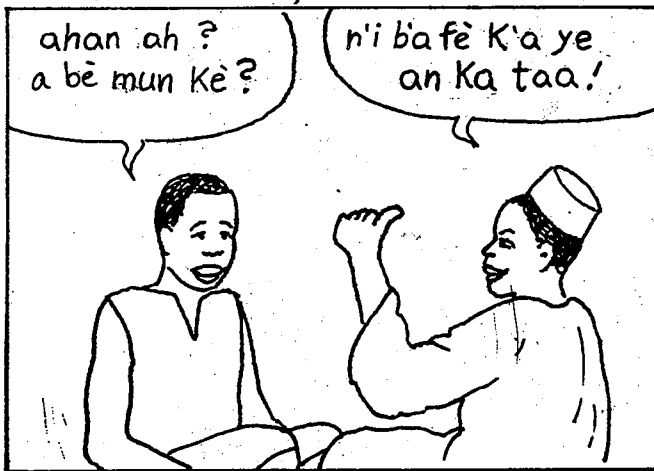
tòorò sitè.
i ni ce!

ji filè.
i Ka kènè wa?

èè! e Ka ji Ka di
dè! w'a jèlen
don Kosèbè!

o ye i nimògò
Ka baara nyu-
man ye. a b'i
janto ji la
Kojugu.

ahan ah?
a bē mun kè?

n'i b'afè K'a ye
an Ka taa!

i y'a jè cogo ye?
a b'a Ka sabara bò
sani a Ka ji bò.

a mana tila o la a bē
jurufilen dulon tuloma la o kò
a bē kòlòn datugu.

a be ji minta sēnsē ni fini jēlèn dō ye.

a be ji solì daga la ni jifilen ye.

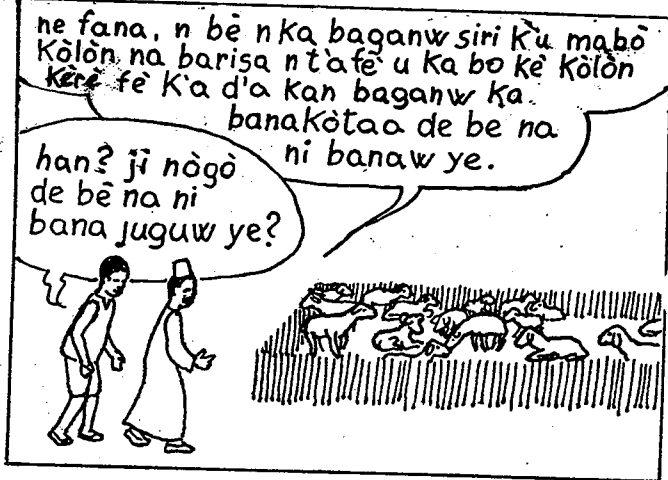

o kò a bā kē jifilen wērè kōnò o la a te daga kōnò ji nōgò.

mušo nyuman bēē bēē ji saniyalen di magow ma.

o ye tinyè ye.

ne fana, n bē n ka baganw siri k'u ma bō kōlōn na barisa n t'afē u ka bo kē kōlōn kēfē fē k'a d'a kan baganw ka banakōtao de be na ni banaw ye.

han? jì nōgò de bē na ni bana juguw ye?

n na kun bēre bēre ye bana ko in yērè de ye. barisa, ne ka du kōnò mōgò bēē bananen doh. an ka wari bēē donna fura la...

o kēra baara ye!

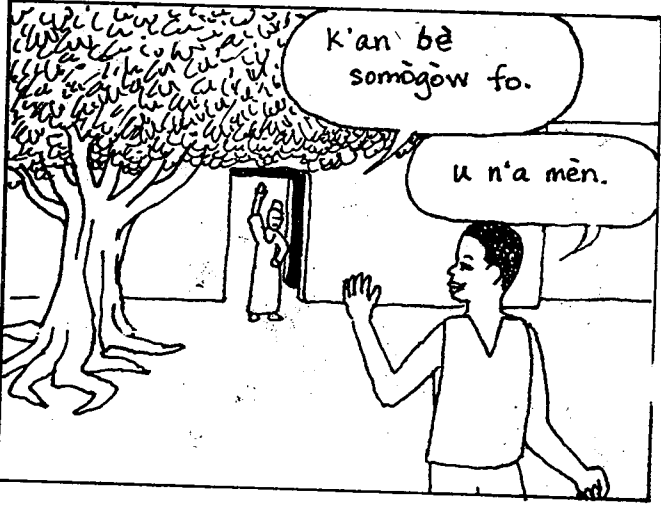
n be se k'i dēmē n dōgò. sini n bē t'i sama nyò la. ne yērè famana i ka so ma, n n'a bēē kē kelen ye sa.

o bē diya n ye kosèbè.

ala k'i sara, ala k'an to nyōgōn ye.

amiina, amiina.

k'an bē somōgōw fo.

u n'a mēn.

o dugusèjè
ala k'i sara.

amiina. ala
k'an demè.

na i sigi
an ka baro.

ayiwa.

pati sakana
nin cè in bèna
kunko
lase ne ma.

ji filè
n burankè.

npènè, i ka ji ka go,
kòri i b'i janto i ka
ji la?

n bè n seko
bèe ke. nka
kòlòn yèrè de man
nyi.

nin bataramogò
in bèna nka kow
bèe tinyè. fo
nka taa juguma
fè yen.

lahila hayilala! nka yan nògòlen sa
npènè man kan ka fènw ko kòlonda la.
ani a ka kan ka baganw siri yorò
jan.

a bè ka juguya
ka t'a fè don
o don.

n bèna kuma npènè fè
i n'a fò ale de b'i
janto ji la.

nin kòni
danma tèmèna
a bè i n'a fò
mòò min b'i
tugu.

fanta n'a
denw filè.

mun de
kèra yan
fanta?

n t'a don. kabini
n seginna yan denw
bèe dalen don fòonò
ni kònboli bolo. hali
ne yèrè man kènè.

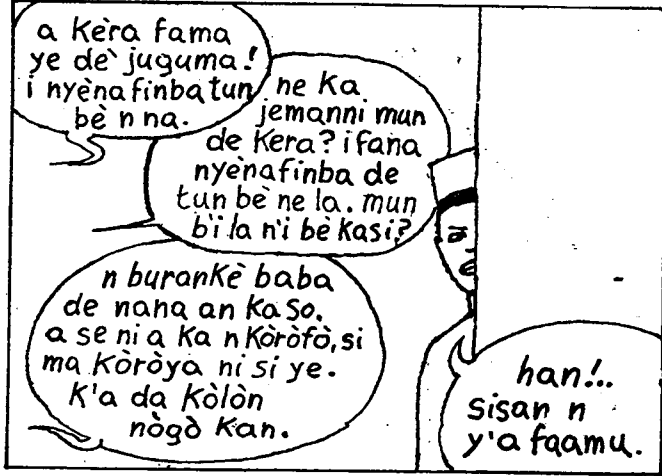

eè! Kabako! denbaya si
man kènè fò ale kelen!
ni fana a parilen
don. nin ma
ne Kun minè,
dè!

n bè taa
ji jèlèn
nyini.

a sera so dô ma
dugu kòfè. a nicè dô bē
Ka Kuma, min b'i Ko
juguma. i jò nKa
gèrè k'u Ka Kuma
mèn!

a kèra fama
ye de' juguma!
i nyèna finbatun
bè n na.

he Ka,
jemanni mun
de kera? ifana
nyèna finba de
tun bè ne la. mun
bi la ni bè kasi?

n burankè baba
de nana an ka so,
a se ni a ka n kòròfò, si
ma kòròya ni si ye.
K'a da kòlòn
nògò kan.

han!..
Sisan n
y'a faamu.

ne bè se ka
mun kelen de
kè sa?

Kana jòrò. fèn dô bē
n bolo ka ale baba
in magosa.

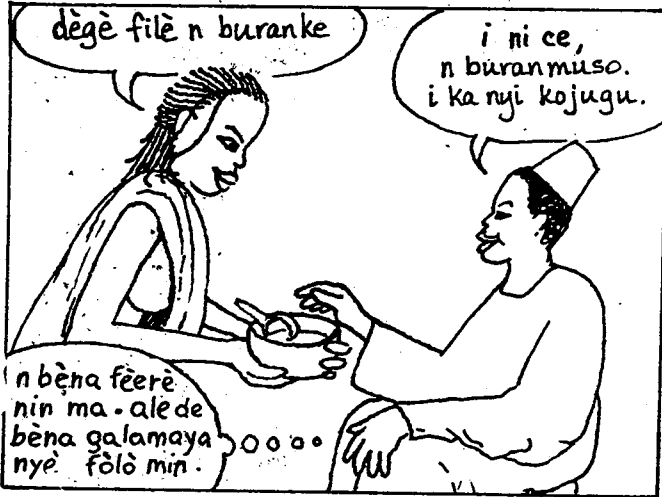

i bē nin posōni minē
K'a dōnin kē
a ka dēgē la.

Ka ne pòsōne? nin ye
hèrè sirijuguya ye?

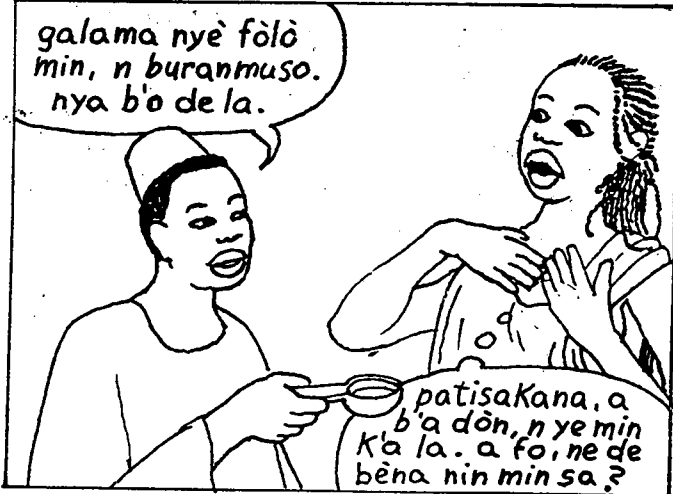
ayina, ni ala
sōnna n b'a kē
a kōnō.

dēgē filē n buranke

i ni ce,
n buranmuso.
i ka nyi kojugu.

n bēna fēere
nin ma. alē de
bēna galamaya
nyē. fòlò min.

galama nyē fòlò
min, n buranmuso.
nya b'ò de la.

patisakana, a
b'a dōn, n ye min
k'a la. a fo, ne de
bēna nin min sa?

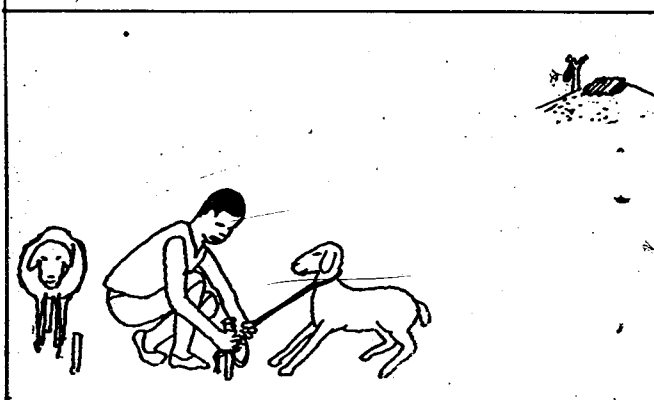

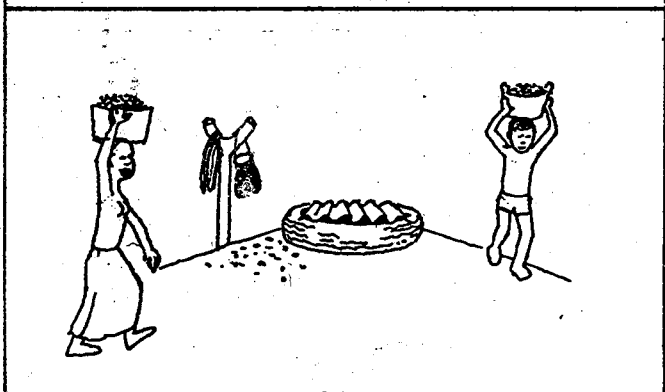
fanta taara numukē bara, a ka tōli kōrō dō d'a ma k'o kē kōlōn datugunnān ye.

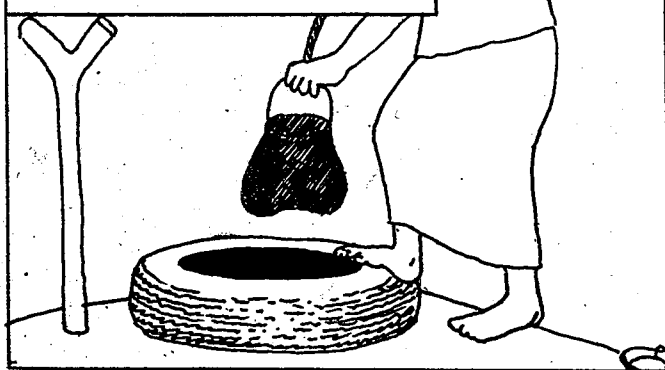
nji ye baganw siri k'u mabo kōlōn na.

denmisēnw nana ni bēlē ye k'o kē ka kōlōn lamini walasa ka gōngōn kō nāgōya.

mōgō o mōgō, n'i ka kan ka ji bō, i ka sabara bō fōlō.

a banna